Az ügyfélkapu pluszra áttérés nem megszünteti, hanem legalizálja a visszaélés lehetőségét. (2025.01.12)

Sokan követik azt a helytelen gyakorlatot, hogy könyvelőjüknek hozzáférést adnak az Ügyfélkapujukhoz, és a könyvelők a belépési adatok segítségével intéznek el a vállalkozás és a magánszemély nevében hivatalos ügyeket, például nyújtanak be bevallásokat. A kormány azt kommunikálta, hogy az **Ügyfélkapu kivezetésével ez a módszer teljesen megszűnik, és az ügyfélkapu pluszra bejelentkezés sem tudja majd helyettesíteni. 2025. január 16-tól a könyvelőknek már nem lesz lehetőségük, hogy formális meghatalmazás nélkül belépjenek ügyfeleik fiókjába,** erre ugyanis csak a hamarosan megszűnő Ügyfélkapu nyújt lehetőséget, az ügyfélkapu plusz nem.

Az ügyfélkapu plusz belépési mód ajándék a könyvelőknek.

A könyvelők – élükön Ruszin Zsolttal - pánikba estek és azt kezdték kommunikálni, hogy rengeteg vállalkozás kerül olyan helyzetbe, hogy az ügyfél belépési kódjával korábban rendelkező könyvelője nem tudja majd benyújtani a havi bevallásokat és teljesíteni az egyéb kötelezettségeket. Ez egy indokolatlan mű balhé volt. A valóság ugyanis az, hogy **az ügyfélkapu plusszal a könyvelők kimondatlan álmai valósultak meg**. Egy ügyfélkapus regisztrációhoz akárhány okos-eszköz csatlakoztatható. De ez fordítva is igaz: egy okos-eszközhöz bármennyi ügyfélkapus regisztráció hozzárendelhető. Tehát egy könyvelőcég egyetlen okostelefonjához hozzáköthető összes ügyfele ügyfél(cég)kapuja. Ezt még tetézi, hogy **az ügyfélkapu+ regisztrációt nem csak az ügyfélkapu eredeti jogosultja végezheti el, hanem bárki, aki rendelkezik egy ügyfélkapu felhasználó névével-jelszavával**. **Aki rendelkezik az ügyfélkapus felhasználónévvel és jelszóval, elsőként korlátozás nélkül bejelentkezhet az ügyfélkapu pluszra. Tehát azt, hogy ki lesz az elsődleges felhasználó, azt a „*gyorsaság*”, tájékozottság dönti el.** Tehát a könyvelők akár az ügyfelük tudta nélkül hozzárendelhetik okostelefonjukat az ügyfélkapus regisztrációhoz, mert az **ügyfékapu pluszra áttéréskor semmilyen személy-azonosítás nem történik**. Aki először kapcsolja okostelefonját az ügyfélkapuhoz, az veszi át az irányítást az ügyfélkapu felett. Ezt követően a könyvelők akár **saját maguknak is adhatnak meghatalmazást a cégkapu használatára**. Az eredeti jogosult már nem tudja az okostelefonját hozzákötni az ügyfélkapujához, ha valaki ezt már korábban megtette. Ilyenkor nem az okmányirodához, hanem ahhoz kell fordulni, akinek korábban át lett adva a felhasználónév-jelszó.

Az elsőként ügyfélkapu pluszra bejelentkező kap egy QR kódot és ha arra kattint, hogy „nem tudom elolvasnia QR kódot, akkor egy 16 karakteres kódot. Ezt fényképezzük le, majd kattintsunk arra, hogy mégis a QR kódot kérem. Ez a 16 karakteres kód lesz az ügyfélkapu plusz „*kulcsa*”. Ez a kulcsot bárkinek átadható, hogy használhassa a kódhoz tartozó ügyfélkaput. Egy ügyfélkaput

ugyanazzal a 16 jegyű kóddal akárhány ügyfél használhatja úgy, mint az ügyfélkaput a felhasználónév - jelszóval. Tehát **a kialakított rendszer nem megszünteti a visszaélés lehetőségét, hanem legalizálja azt. Ajándék a könyvelőknek.**

Az ügyfélkapu plusz nem felel meg az Európai Uniós szabályozásnak.

Az ügyfélkapu pluszra áttérés másik indoka az volt, hogy az ügyfélkapus belépés nem felelt meg az Európai Uniós szabályozásnak, de az ügyfélkapu plusz kétfaktoros azonosítása már megfelel. Az ügyfélkapu plusszal való kommunikációba beszállt a fejlesztő IdomSoft is. Állításuk szerint az ügyfélkapu **pluszra** áttérés „*nem kívánság műsor*”. Az Európai Uniós szabályozás miatt van rá szükség: „*az új belépési mód megfelel az uniós szabályozásnak, az ügyintézést biztonságosabbá, megbízhatóbbá teszi”.*

Ennek az állításnak az ellenőrizhetőségét megnehezítette, hogy a kormányzati kommunikáció nem jelölte meg azt az Uniós jogszabályt, amelyiknek meg kell felelni az elektronikus ügyintézésnek. Ez az Európai Parlament és Tanács 2014. július 23.-án kihirdetett 910/2014/EU rendeletét módosító **2024/1183** számú rendelet (ismertebb nevén: **eIDAS 2.0 rendelet**). Az **EU Rendeletek** közvetlenül hatályosulnak a nemzeti jogban, külön jogalkotói aktusra nincs szükség ezzel kapcsolatosan. A kormányzati és fejlesztői kommunikáció tévesen hivatkozott arra, hogy „*a kétfaktoros azonosítás európai uniós előírás, és kiemelten fontos a digitális adatok biztonsága szempontjából”.* A „*kétfaktoros bejelentkezés mindenképpen megvéd attól, hogy az illetéktelenül az azonosítókat megszerző a tudtunk nélkül be tudjon lépni, így tehát a saját biztonságunkat szolgálja.”*

Az ügyfélkapu plusz csak annyiban szigorítás, hogy kötelezővé próbálja tenni az okostelefon használatát a belépéshez. Ezt a hivatkozott uniós szabályozás kifejezetten ellenzi.

Az ügyfélkapus bejelentkezés valóban nem felel meg az eIDAS 2.0 rendeletnek. De nem azért, mert „*egyfaktoros*”, hanem azért, mert **bejelentkezéskor nem történik elektronikus személy-azonosítás**. **Az eIDAS 2.0 rendelet említést sem tesz a „*kétfaktoros*” azonosításról.** A kommunikációval ellentétesen az eIDAS 2.0 rendelet nem a „*kétfaktoros*” azonosítást írja elő, hanem a 3. cikkben az elektronikus személy-azonosítás fogalmát határozza meg:

3. cikk: Fogalommeghatározások:

1. *»elektronikus azonosítás«: egy természetes vagy jogi személyt, illetve egy másik természetes személyt vagy egy jogi személyt képviselő természetes személyt egyedileg azonosító elektronikus személyazonosító adatok felhasználásának folyamata;*
2. *»elektronikus azonosító eszköz«: olyan fizikai és/vagy nem fizikai egység, amely személyazonosító adatokat tartalmaz, és amelyet online*

szolgáltatások, vagy adott esetben offline szolgáltatások céljából történő hitelesítésre használnak;

3. *»személyazonosító adatok«: egy természetes vagy jogi személy, vagy egy másik természetes személyt vagy egy jogi személyt képviselő természetes személy személyazonosságának megállapítását lehetővé tevő, az uniós vagy a nemzeti joggal összhangban kibocsátott adatok;*
4. *»elektronikus azonosítási rendszer«: elektronikus azonosításra szolgáló rendszer, amelynek keretében természetes vagy jogi személyek, vagy más természetes személyeket vagy jogi személyeket képviselő természetes személyek számára elektronikus azonosító eszközöket bocsátanak ki;*
5. *»hitelesítés«: olyan elektronikus folyamat, amely lehetővé teszi a természetes vagy jogi személy elektronikus azonosításának igazolását vagy az elektronikus adatok eredetének és sértetlenségének igazolását;"*

A **8. cikk (1) és (2) bekezdés**ében pedig az elektronikus személy-azonosítás három szintjét írja le. Még az „*alacsony*" biztonsági szintnél is elvárás, hogy az korlátozott megbízhatósággal **ellenőrizze egy személy általa megadott vagy állítólagos személyazonosságát, amelynek célja a személyazonossággal való visszaélés vagy a személyazonosság megváltoztatása kockázatának csökkentése**.

A DÁP törvény 63.§-sa is tartalmazza, hogy a **„***személyes megjelenés nélkül történő személyazonosításnak meg kell felelnie a bizalmi szolgáltatások esetében alkalmazható, a személyes jelenléttel egyénértékű biztosítékot nyújtó, jogszabályban előírt azonosítási módszernek."*

Az ügyfélkapu plusz regisztráció során okostelefon eszközhöz (akár többhöz is) párosításkor egyáltalán nem történik elektronikus személyazonosítás, így az ügyfélkapu plusz ellentétes a kötelezően alkalmazandó eIDAS 2.0 rendeletben foglaltakkal.

A bárki okoseszközének párosítása egy felhasználó név – jelszóhoz **nem felel meg a személyazonosítás eIDAS 2.0 rendelet követelményeinek, nem teszi lehetővé az ügyfélkapura belépő személy azonosítását, sőt kifejezetten mellőzi azt.**

Az eIDAS 2.0 rendelet előírja az elektronikus ügyintézést igénybe vevőnél az **elektronikus személyazonosítást**. Az Uniós szabályozásnak a legalább „alacsony" szintű elektronikus személyazonosítás felelne meg.

Az eIDAS 2.0 rendeletnek teljes mértékben megfelel a 2016. január 1. óta kibocsátott e-személyivel történő személy-azonosítás.

Dilettáns megoldás született a probléma megoldásra, mert az „placebó" hatású, az Idomsoft állításával ellentétesen nem jelent megoldást az alapproblémára. A visszaéléseket nem megszünteti, hanem legalizálja az új ügyfélkapu+ bejelentkezési mód. Pedig a megoldás adott volt: az e-személyin

keresztüli belépés az ügyfélkapura. Míg **a felhasználónévvel és jelszóval többen rendelkezhetnek, addig az e-személyivel csak az ügyfélkapu regisztrált tulajdonosa.** A 2016. óta kibocsátott e-személyivel történő személy-azonosítás megfelel az Uniós szabályozásnak (eIDAS 2.0 rendelet).

Az eIDAS 2.0 rendelet az 5a cikkben bevezeti a digitális személyazonosító-tárca fogalmát (*(European Digital Identity Wallet – EDIW).* Ennek felel meg a DÁP.

Fontos előírása a rendeletnek (15) pont: „*Az európai digitális személyiadat-tárcák használata önkéntes. A köz- és magánszolgáltatásokhoz való hozzáférés, a munkaerőpiachoz való hozzáférés és a vállalkozás szabadsága semmilyen módon nem korlátozható, illetve nem tehető hátrányossá az európai digitális személyiadat-tárcákat nem használó természetes vagy jogi személyek számára.* ***Továbbra is lehetővé kell tenni a köz- és magánszolgáltatásokhoz való hozzáférést más meglévő azonosítási és hitelesítési eszközökkel.***

2024-ben az ügyfélkapu belépéshez még az egyéb azonosítási módok között szerepelt az e-személyivel történő személyes azonosítás. Ez 2015-től megszűnő bejelentkezési módnak lett minősítve, megsértve az eIDAS 2.0 rendelkezését. Tehát **megszüntetésre került egy létező, eIDAS 2.0 rendelet személy-azonosításának megfelelő bejelentkezési mód, és megmarad egy eIDAS 2.0 rendeletnek nem megfelelő ügyfélkapu plusz bejelentkezési mód.**

Az Idomsoftnak arra kellene választ adnia, hogy miért szűnik meg az e-személyivel történő személy-azonosítás és miért erőltetik mindenáron az okostelefonos alkalmazást. A Pegazus-ügy után érthető a magánszemélyekben a tartózkodás az elektronikus ügyintézésük okoseszközökre telepítése miatt. Nem kellene mereven elzárkózni attól, hogy okostelefon nélkül vezetékes e-személyi kártyaolvasóval is lehetséges legyen a személyes azonosítás. Ez már csak azért is indokolt lenne, mert információik szerint Orbán Viktor Miniszterelnők úr sem rendelkezik okostelefonnal (NOKIA telefonja van). Ő hogyan fogja intézni elektronikus ügyeit? Jó lenne, ha a fejlesztőkön számonkérné az eIDAS 2.0 rendeletben foglaltakat.

Ha nincs okostelefon, akkor egy kb. 20 ezer forint költségű **vezetékes** kártyaolvasóval olvasható el az e-személyi. Számítógépenként csak egy kell. **Az e-személyivel történő azonosítás megfelel a bankkártyával történő fizetésnek: egy plasztikkártya és egy pin kód kell hozzá. Még senki sem állított olyat, hogy a bankkártyával vásárlás nem biztonságos.**

Az eIDAS 2.0 rendeletnek megfelelő megoldás az lett volna, ha nem szűnik meg a - 2024-ben még működő, de 2015-től megszűnő bejelentkezési módnak minősített - e-személyin keresztüli belépés az ügyfélkapura. (Még nem késő

visszaállítani) Ez lehetővé tenné, hogy ne lehessen kizárni az ügyfélkapuja használatából az eredeti jogosultat. Míg **a felhasználónévvel és jelszóval többen rendelkezhetnek, addig az e-személyivel csak az ügyfélkapu tulajdonosa. Az eIDAS 2.0 rendeletnek a megfelelő szintű elektronikus személyazonosítás felel meg.**

Haladjunk a megoldás felé!

Nem kell elhalasztani az ügyfélkapu plusz bevezetését (ez a könyvelők álmait teljesíti be), hanem haladéktalanul lehetővé kell tenni a 2016. január 1. óta létező e-személyivel történő belépést is, ami 2024-ben még működő belépési lehetőség volt. Egy óra alatt visszaállítható.

Az e-személyi kártyaolvasóval történő azonosítás nem kényszeríti telefoncserére az érintetteket. Már Android 7-es operációs rendszerű okostelefonok is használhatók kártyaolvasóként az e-személyihez. Akinek nincs okostelefonja, annak kb. 20 ezer forintos költséget jelent egy e-személyi **vezetékes** kártyaolvasó beszerzése. Fontos, hogy nem személyenként, hanem számítógépenként.

Az EU eIDAS 2.0 elvárásnak csak a DÁP és az e-személyivel történő személy-azonosítás felel meg. Míg a felhasználónévvel és jelszóval többen rendelkezhetnek, addig az e-személyivel csak az ügyfélkapu tulajdonosa.

Nem most lesz káosz, hanem a márciusban az Szja bevallástervezetek letöltésénél. A több mint 5 millió ügyfélkapus regisztrációval rendelkező többsége csak az szja bevalláshoz használja az ügyfélkaput. Nekik nem lehet kötelezővé tenni az okostelefon használatát az elektronikus ügyintézéshez. Ezt kifejezetten ellenzi az eIDAS 2.0 rendelet is.

Az okoseszköz nélküli ügyfélkapu+ használatra született javaslatok is személyazonosítás nélküliek, így ezek sem felelnek meg az eIDAS 2.0 rendeletnek. Haladéktalanul vissza kellene állítani az e-személyivel történő személyazonosítást. A DÁP mellett ez felel meg az uniós szabályozásnak.

Az ügyfélkapu plusz azonosítási módot legkésőbb 2025. február 28-ig meg kell szüntetni, hogy ne lehessen személyazonosítás nélkül szja bevallásokat beadni. Eddig az időpontig a könyvelők élhetnének az ügyfélkapu plusz „*ajándékkal*”: aki rendelkezik már meghatalmazással, az az e-személyivel tudja használni az ügyfél(cég)kaput. Ha a könyvelő az ügyfél felhasználó nevével-jelszavával rendelkezik, az akár saját magának is meghatalmazást adhat.

Angyal József okleveles adószakértő, +36-20-9429-386